

دوماهنامه‌ی ادبی- تربیتی- اجتماعی نبض حیات
شماره دهم / زمستان ۱۴۰۱ / پردیس زینبیه پیشوا

◦ **انگیزه** ◦

◦ **مخاطرات محیطی و مدیریت آن** ◦

◦ **دانش‌آموزان افسرده و راه حل برای کاهش افسردگی** ◦

* یون والقلم و ما یسطرون *

شکستن دل و بد اخلاقی، عامل کاهش رزق است. معلم جان! رزق فقط این نیست که سر برج حقوقی به حسابت بیاید و بابت داشتنت خوشحال باشی. رزق، می تواند برکت در تدریس باشد! اینکه دانش آموزت درست را خوب متوجه شود و اینکه تو بتوانی خوب از پس تدریس بریایی... چرا باید با بد اخلاقی و شکستن دل این رزق را از خودت بگیری و عملت را بی برکت کنی؟ چه زیبا فرمودند امام علی(ع): روزی انسانی که دل انسان دیگری را به واسطه زبانش می شکند، تنگ میشود! دل دانش آموزت را نکن! معلم جان! رزقت پر برکت!

ما در شماری دهم نشریه، با یاری خداوند متعال و به همراه تلاش های بی دریغ اعضای زحمت کش آن؛ سعی کردیم تا با توجه به نیاز دانشجوی معلمان عزیز و جامعه دست به قلم شویم و انطور که شایسته و لازم است این شماره را تقدیم نگاه پر مهر شما مخاطبان فهیم کنیم.

و در آخر از مسئولین عالیقدر پردیس زینبیه پیشوا به خصوص خانم دکتر ممیزی(ریاست محترم پردیس زینبیه)، خانم دکتر برهانی(معاونت محترم آموزشی و فرهنگی)، آقای دکتر طباطبائی(مسئول امور پژوهشی)، سرکار خانم رضایی(مسئول فرهنگی) که در تمامی مراحل آماده سازی نشریه حامی ما بودند کمال تشکر و قدردانی را به جا می آوریم.

ارادتمندشاه سوزینرشتهای اجتماعی... نویسنده... ادیب نهض حیات
نصیرح سعادت

سخن سردبیر	۱
عید نوروز	۲
مخاطرات محیطی و مدیریت آن	۴
دانش آموزان افسرده و راه حل برای کاهش افسردگی	۷
دانش آموز شلوغ یا بیش فعال؟	۱۰
دانش آموزان دیرآموز	۱۲
سواد رسانهای	۱۶
استرس و اضطراب، مسئله این است	۱۸
معرفی کتاب: خانم مربی	۲۰
عزت نفس	۲۱
انگیزه	۲۴
تقویت روابط اجتماعی در دانش آموزان	۲۶
یادبود	۲۸
جدول	۲۹

آبیت سرافنده، مرصعین پردیس زینیه پیسا به گفتگو پرداختیم؛ مشروح این گفتگو را می‌توانید در ادامه مطالعه کنید. تفهیم، نوشته اوریخان بیرونی، کتابی است که او در ابتدای گفتگو معرفی می‌کند؛ فرازهایی از آن را میخواند و اینگونه درباره آیین نوروز در ایران قدیم می‌گوید:

• **نوروز، سنتی دیرینه در آثار ادبی و تاریخی ایران**

مردم در ایران باستان، اولین روز از ماه فروردین را به عنوان نوروز جشن می‌گرفتند؛ آن‌ها معتقد بودند که آفرینش در روز اول فروردین رخ داده است بنابراین این روز را به عنوان روز اول خلقت پاس می‌داشتند؛ البته انتخاب این روز به عنوان نوروز دلایل دیگری را نیز دربر داشت؛ یکی به این دلیل بود که با شروع فروردین ماه، سرمای زمستان تمام می‌شود و طبیعت حیاتی دوباره می‌گیرد؛ دلیل دیگر نیز این بود که سال تغییر می‌کرد و مردم اولین روز سال جدید را با عنوان نوروز جشن می‌گرفتند. مردم در آن زمان، پنج روز اول فروردین ماه را به عنوان نوروز کوچک جشن می‌گرفتند؛ به طوری که در این پنج روز، مردم و کارگزاران به دیدار حاکمان می‌رفتند. از روز ششم به بعد با عنوان نوروز بزرگ یاد می‌کردند که در این بازه، خواص یا حاکم دیدار می‌کردند و حاجات خود را از وی طلب می‌نمودند.

• **پاکیزگی، شرط ورود فرشته خوشبختی به خانه**

یکی از آیین‌های نوروز از زمان قدیم، پاکسازی است؛ مانند

در اساطیر، خانه نمایی با حساسیت بیستوی صورت می‌گرفت؛ به گونه‌ای که حتی درزها و مکان‌های خارج از دسترس در خانه نیز پاکسازی می‌شدند؛ چراکه به اعتقاد ایرانیان قدیم، زمان تحویل سال، فرشته خوشبختی به خانه آن‌ها سر می‌زند؛ بنابراین خانه باید عاری از هرگونه آلودگی و کثیفی باشد. خرید لباس نو یا اصلاح و پیرایش سر و صورت از جمله آیین‌های دیگری است که مربوط به این عقیده ایرانیان می‌باشد.

• **تدارک غذای خوب در شب اول سال**

مردم در آن زمان، مانند امروز غذاهای تشریفاتی و تجملاتی نداشتند اما سعی می‌کردند برای شب اول سال حتماً غذای خوب تدارک ببینند؛ در دوران ما معمولاً غذایی که برای شب اول سال طبخ می‌کردند سبزی پلو با ماهی بود؛ مردم آن زمان مانند امروز نمی‌توانستند همیشه غذاهای تشریفاتی مانند پلو بخورند اما برای شب اول سال رسم بود که این غذا تدارک دیده شود.

• **تخم رنگی، عیدی مرسوم در زمان قدیم**

یکی دیگر از سنت‌های کهن در عید نوروز، عیدی دادن بزرگترها به کوچکترها بود؛ در گذشته عیدی‌ها اغلب خوراکی‌های ساده بودند؛ از قبیل تخم مرغ رنگی و خرمای خشک؛ درست است که آن زمان مردم در خانه‌های خود، مرغ و خروس نگه می‌داشتند و تخم مرغ از غذاهای رایج در بین مردم عام بود اما وقتی همین خوراکی معمولی توسط پدر بزرگ و مادر بزرگ به عنوان عیدی

مردم حال خوشی را که برقرار بود در سال تحویل بگیرند، از محول الاحوال طلب کنند.

همان طور که گفتیم ایرانیان باستان نوروز را که از دوکلمه فارسی تشکیل شده است، روز اول خلقت می‌دانستند؛ دیده میشود در لسان احادیث این نوروز با عنوان نیروز نقل و از آن به عنوان روز اول خلقت یاد شده است؛ البته تشخیص استناد و اصالت این احادیث، کار متخصصین علم رجال است و درستی آن برای ما قابل تشخیص نیست.

• **سادگی و صمیمیت در میهمانی‌های عید موج میزد**

دید و بازدید کردن از دیگر سنت‌های بسیار پسندیده عید نوروز است که بسیار مورد تأکید اسلام هم قرار دارد؛ در گذشته دید و بازدیدها مانند امروز تجملاتی نبود؛ مردم با کمترین هزینه دور هم جمع می‌شدند و از کنار هم بودن لذت می‌بردند؛ جالب است بدانید که در آن زمان مانند امروز شیرینی فروشی‌های شیک و مجلل وجود نداشت و اغلب خانم‌های خانه برای پذیرایی از میهمان عید، خودشان شیرینی و شکلات می‌یختند.

• **پادشاهت سنت اصیل نوروز گوشا باشیم**

عید نوروز، سنتی دیرینه در ایران است که در احادیث برخی از ائمه (علیه السلام) نیز مورد تحسین قرار گرفته است؛ به خصوص اینکه بعد از اسلام، اغلب جنبه‌های اساطیری آن حذف شده و برخی جنبه‌های معنوی نیز به آن افزوده شده است؛ حتی امروزه برخی از مردم کشورهای دیگر هم سنت عید نوروز را از ما تقلید کرده‌اند و این عید را در کشور خود جشن می‌گیرند؛ بنابراین ما باید برای حفظ این سنت اصیل گوشا باشیم؛ سعی کنیم در پاسداشت این آیین، از خرافه و ایجاد زمینه‌های آسیب به دیگران پرهیز کنیم؛ همچنین لازم است به حداقل برگزاری این جشن اکتفا کنیم؛ اگر ما به حداقل‌ها اکتفا کنیم در عین حال به درستی عمل کنیم، در هر جایی می‌توان این سنت‌ها را حفظ کرد.

نشران نوری
کارشناس آموزش ابتدایی

▼ مقدمه:

از گذشته تا به الان انسان و زندگی او همواره از سوی حوادث طبیعی مانند زلزله، سيل، زمین لغزش، خشکسالی و غیره مورد تهدید قرار گرفته است. انسان در ابتدا وقوع این پدیده‌ها را نشانه‌ای از قهر و خشم خدا تلقی می‌کرد ولی با رشد فکری جوامع بشری و درک علل وقوع حوادث، درصد برآمد تا راه‌ها مقابله و کاهش مخاطرات را بیابد.

رشد جمعیت و گسترش سکونت‌گاه‌ها روی نواحی پرمخاطره، اثر حوادث طبیعی را در جوامع صنعتی و به ویژه کشورهای در حال توسعه، افزایش داده است. اتخاذ تدابیری به منظور کاهش اثرات بلایا راهکاری است که اکنون در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه به کار میرود. در این رابطه مجمع عمومی سازمان ملل با تدوین راهبردی کامل به منظور کاهش اثرات مخرب بلایا، سال‌های ۲۰۰۰ - ۱۹۹۱ را به عنوان دهه جهانی کاهش بلایای طبیعی نام گذاری کرد.

اما این مخاطرات در مدارس چگونه رخ می‌دهند؟ بنظر می‌رسد عواملی همچون عدم آموزش صحیح یا آموزش ناکافی کارکنان مدارس، انتخاب تفریحگاه‌های غیراستاندارد برای به اردو بردن دانش‌آموزان، غیراستاندارد بودن مدارس، کمبود امکانات اولیه، اشکالات احتمالی موجود در برخی راه‌های کشور و غیره در وقوع این حوادث دخیل بوده‌اند. علیرغم ناشایع نبودن رخداد اینگونه وقایع ناگوار، متأسفانه برنامه‌ای معتبر به لحاظ علمی برای کاهش وقوع حوادث و کم‌کسب به قربانیان جهت مقابله با پیامدهای آن‌ها تدوین نشده است. اما با پیشرفت جوامع حداقل وقوع برخی از آن‌ها قابل پیشگیری بوده است و نیاز به تدوین و استفاده از برنامه‌های عملیاتی برای رویارویی و غلبه بر بحران‌ها در مدارس به چشم می‌خورد.

▼ مخاطرات زلزله و مدیریت آن در مدرسه

زلزله از مهم‌ترین مخاطرات طبیعی است. هر سال هزاران زلزله در سراسر دنیا ثبت می‌شوند که خوشبختانه فقط تعداد محدودی از آن‌ها تلفات جانی به همراه دارند. زمین لرزه‌ها و تکان‌های شدید زمین موجب انهدام و ویرانی ناگهانی ساختمان‌ها، شکستگی خطوط لوله جاری شدن سیلاب‌های ناشی از شکسته شدن سدها و مخازن آب و حتی آتش سوزی و انفجار در شهرها و روستاها می‌شوند.

▼ نحوه عملکرد دبیران قبل از زلزله

۱- تشکیل شورای ایمنی (مدیر، نماینده دبیران، نماینده دانش‌آموزان و نماینده انجمن اولیا و مربیان)

۲- بررسی وضعیت ایمنی کلاس و مدرسه گزارش نقاط ضعف به مدیر مدرسه و رفع آن‌ها.

۳- دعوت از مسئولین مرتبط با زلزله برای تبادل اطلاعات و دستیابی به راهکارهای مناسب

۴- برگزاری مانور زلزله حداقل دو بار در سال تحصیلی

۵- برگزاری مسابقه مقاله نویسی، روزنامه دیواری، عکس و کاریکاتور در مورد موضوع مقابله با زلزله

۶- آموزش کمک‌های اولیه امداد و نجات به دانش‌آموزان.

۱- دانش‌آموزان پس از زلزله و جست‌وجو شده مسند، آن‌ها را به آرامش و خونسردی دعوت کرده و از پراکنده شدن آن‌ها جلوگیری کنید.

۳- از وارد شدن به محل‌های نیمه تخریب شده پرهیز کنید و آتش‌های کوچک را مهار کنید.

۴- به محض استشمام بوی گاز در صورت امکان فلکه اصلی گاز را قطع کنید و اگر نتوانستید فوراً محل را ترک کنید.

▼ مخاطرات برق گرفتگی، پیشگیری آن در مدارس

آتش سوزی در مدرسه و مرگ ۱۳ دانش‌آموز بیست و چهارم دی ماه سال ۱۳۸۲، آتش سوزی باعث مرگ ۱۳ دانش‌آموز دختر و پسر دبستان روستای سفیان شهرستان لردگان استان چهار محال بختیاری شد. در پی آتش گرفتن مخزن بخاری نفتی کلاس، معلم جوان برای نجات جان دانش‌آموزان سعی در خارج کردن بخاری از کلاس می‌کند در راهروی مدرسه به علت شعله ورتر شدن آتش و سرایت آن به معلم، بخاری از دستان وی رها می‌شود. و به علت کمبود یک یک گالن ۲۲۰ لیتری نفت پشت در ورودی اصلی در راهرو قرار داده شده بود. بعد از شعله‌ور شدن آتش راه‌های ورودی کاملاً بسته می‌شوند.

▼ اصول ایمنی در برابر آتش‌سوزی

• لازم است که بخشی از راه خروجی که از دیگر فضاهای ساختمان مستقل بوده و ساختاری مقاوم در برابر حریق داشته

۶- سیستم برق‌کشی به صورت دوره‌ای باید مورد بررسی قرار بگیرد.

▼ بیماری‌های واگیر دار (آنفلوآنزا، کرونا)

در پی بحران دنیا گرای کرونا و بروس در نقاط مختلف جهان، از آن پس کلاس‌های درس به صورت مجازی و بدون حضور در مدرسه اجرا شد. اتفاقی که هیچ وقت در کشور ما نیافتاده بود و به ناگاه تحقق یافت.

در ابتدا به دلیل نبود اطلاعات کافی و هم‌میتور کمبود وسایل الکترونیکی در همه خانه معلمان و دانش‌آموزان با مشکلات بسیار زیادی مواجه شدند، اما پس از زمان اندکی با برگزاری کلاس‌های ضمن خدمت و کلاس‌های آموزش مجازی برای معلمان، آن‌ها توانستند به بهترین شکل از پس آموزش از راه دور بر بیایند و حتی صدا و سیما هم کمک بسیاری در جهت

مدیریت مداخلات محیطی (دانش مخاطرات سابق) _ سید رضا مهرنیا،

اداره کل مدیریت بحران گلستان havadesgolestan.

مخاطرات محیطی و بلاهای طبیعی (فریبا کریمی)

Wikipedia (Coronaviruses).

وقایع ناگوار در مدارس و پیامد های آن - دکتر سپیده امیدواری
علل و پیامدهای حوادث آتش سوزی در مدارس ایران طی مهرموم های ۱۳۷۶ تا ۱۳۹۷ - مریم کیارسی، سلمان دانشی
ارزیابی رویکرد آموزشی مانور سراسر زلزله و ایمنی در مدارس ایران - علی احسان سیف، ملیحه اسکندری، فرخ پارسا زاده

وراه حل برای کاهش افسردگی

مقدمه

افسردگی احساس ناامیدی و غم در برخی مواقع، جزئی از زندگی طبیعی انسان است اما وقتی عواطفی مانند ناامیدی و ترس با گذشت زمان در فرد از بین نرود و تشدید شود ممکن است فرد دچار افسردگی شود. افسردگی نوعی اختلال خلقی نیز است که می تواند بر احساس ، تفکر و رفتار فرد تاثیر بگذارد و حتی منجر به انواع مشکلات عاطفی و جسمی شود.

افسردگی یکی از شایع ترین اختلالات روانشناختی در کودکان و نوجوانان است از دهه هفتاد قرن بیستم میلادی مورد توجه قرار گرفته است. به نحوی که در پی گسترش تحقیقات در این زمینه، میزان شیوع این اختلال را از ۲ تا بیش از ۵۰ درصد جمعیت کودکان و نوجوانان گزارش کرده‌اند. شیوع افسردگی در سطح جوامع بشری به حدی است که برخی مانند سلیگمن آن را به عنوان نوعی سرماخوردگی روانی معرفی کرده اند.

همچنین اختلال افسردگی در دانش‌آموزان پیامد فراوانی به دنبال خود دارد که زندگی کنونی و آینده دانش‌آموزان را تحت الشعاع قرار می‌دهد پس بر مدرسه و معلم واجب است راجع به این اختلال روانی اطلاعات کسب کند و در صدد کاهش آن بکوشند.

تصویر و مهلا سهرابی

کارشناس آموزش ابتدایی

نوسنده: نالهه مقصوری

کارشناس آموزش ابتدایی

زمینه از افسردگی دانش‌آموزان جلوگیری به عمل آورند. یادکته‌های تاملان برای رفع اختلالات دانش‌آموزان کلاستان، تلاش کنید.

چگونه می‌توان افسردگی را در دانش‌آموزان کاهش داد؟

منبع:

۱. گرچه تشخیص افسردگی در کودکان و نوجوانان کاری دشواری است و این امر به عهده متخصصان در مراکز درمانی خواهد بود اما معلمان می‌توانند با مشاهده دقیق رفتارهای دانش‌آموزان در فرصت‌های مختلف و کسب آگاهی‌های نسبی و ارجاع به موقع این گروه از دانش‌آموزان کمک نموده و از نادیده گرفتن آن‌ها در محیط مدرسه و جامعه پیشگیری نمایند. نحوه مشارکت کودکان و نوجوانان افسرده در فعالیت‌های اجتماعی مانند صحبت کردن در کلاس، شرکت در یک مسابقه، تنها بازی کردن و نحوه بیان عواطف و برقراری ارتباط با دیگران، باید مورد توجه قرار بگیرد.
 ۲. توجیه و راهنمایی خانواده‌های کودکان و نوجوانان افسرده درباره نشانه‌های افسردگی و پیامدهای آن غالباً راه گشا و مفید است. در واقع مدرسه باید با تشکیل جلسات و دعوت از مشاور برای شناخت بهتر مشکلات روانی دانش‌آموزان خانواده‌ها را آگاه کند.
 ۳. شناسایی توانمندی‌ها، استعدادها و پیشرفت کودکان و نوجوانان افسرده در زمینه‌های مختلف درسی و غیردرسی و تشویق آن‌ها از طریق اعطای پاداش‌های مثبت و مناسب
- ۱۰ شماره ۲

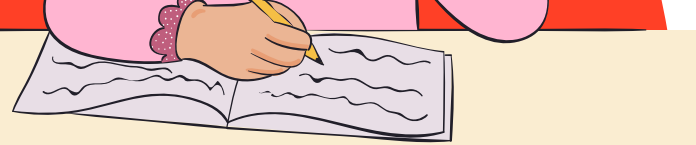
۴. محمدی، صابر (۱۳۹۳)، نقش معلم در بهداشت روانی دانش‌آموزان، روزنامه جام جم، شماره ۲۵۴۸
۵. میرزمانی، سیدمحمود: آزر، فتاح: دولتشاهی، بهروز: عسگری، علی (۱۳۹۱)، اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش علائم افسردگی دانش‌آموزان، تحقیقات علوم رفتاری، دوره ۱۰، شماره ۲

- تغییرات قابل‌توجه در عادات خواب و خوراک
- بروز مکرر یا طولانی مدت علائم جسمی مانند دل‌درد، سردرد و...
- حملات مکرر خشم یا پرخاشگری

چرا برای معلم افسردگی دانش‌آموزان باید دارای اهمیت باشد؟

یادگیری فرآیندی فعال است و فرد برای اینکه بتواند یک موضوع را یاد بگیرد باید دقت و توجه و تمرکز کافی داشته باشد. افسردگی نوجوانان شوق و انگیزه در یادگیری را از آن‌ها می‌گیرد و در اصل تأثیر یادگیری را کم می‌کند. نوجوانانی که دارای اختلال افسردگی

دانش آموز شلوغ یا بیش فعال؟

فاطمه طلیب مختار

کارشناس آموزش ابتدایی

مقدمه

طبق آمار و مطالعات انجام شده در هرصد نفر، ۳ الی ۵ دانش آموز ابتدایی دچار اختلال بیش فعالی و نقص توجه (ADHD) هستند در نتیجه وجود چنین دانش آموزانی سر کلاس درس شما دور از ذهن نیست.

او تشکر و قدردانی کنید.

تسلط بی بند و سرح به سببیت می باشد به سبب نایل تر کلاس به سختی می توانند به تدریس معلم گوش دهند.

۳- نمی توانند منتظر بمانند و زمانی که با اتفاق خاصی مواجه نمی شوند نا آرام و بی قرار هستند و رفتارهایی مانند صحبت کردن با همکلاسی خود، خرب گرفتن روی نیمکت و ایجاد سروصدا خواهید دید.

۴- آشفتگی عاطفی دارند نمی توانند احساسات خود را کنترل کنند و خیلی زود کم طاقت و عصبی می شوند و گاهی به گریه می افتند.

۵- در انجام دادن تکالیف دچار بی نظمی و کم توجهی هستند و زیاد از پاک کن استفاده می کنند.

۶- کارها را بدون فکر و تامل انجام می دهند و به نتیجه آن توجهی ندارند به همین خاطر خودشان را به دردرس می اندازند.

۷- هنگام بازی با دوستان خود موجب می شوند بازی بهم بخورد و سارش یا همسالان خود ندارند به همین دلیل همبازی های کوچکتر از خود را برای بازی ترجیح می دهند.

هرچقدر که موارد بیشتری از این ویژگی ها را در دانش آموز مشاهده کنید احتمال اختلال بیش فعالی قوی تر است با این حال، تشخیص قطعی برعهده متخصصین روانشناس و روان

۴- زمانی که حواس و توجه او از گوش دادن به درس یا انجام تکلیف پرت شده است، با هوشمندی تمام او را به تمرکز دوباره روی درس تشویق و دعوت کنید. می توانید او را به مخاطب قرار دهید، از او سوال بپرسید و یا ارتباط چشمی برقرار کنید. توجه داشته باشید این کار نباید جنبه مع گیری داشته باشد.

۵- از جملات و کلمات مثبت استفاده کنید و به او برچسب نزنید. به عنوان مثال به جای اینکه بگویید نباید با همکلاسی خود حرف بزنی بگویید بهتر است در تایم استراحت با زنگ تفریح صحبت کنید.

کلام آخر و نتیجه گیری

برخورد معلم با دانش آموز بیش فعال بسیار مهم است. رفتار نامناسب و صبوری نکردن ما معلمان ممکن است در دانش آموز ایجاد سرخوردگی کند و باعث کاهش انگیزه، افت تحصیلی، مشارکت کمتر دانش آموز در کلاس شود. در صورتی که با افزایش آگاهی خود و درست رفتار کردن می توانیم دانش آموز را به درس خواندن و تمرکز کردن مشتاق تر کنیم.

و به پوشیدن، کشش به پا کردن، نوشتن دیکته، غذا خوردن، خروج سریع از کلاس و غیره.

۲- نقایص و مشکلات ادراکی: این دانش‌آموزان به لحاظ ضعف عمومی کنش‌های هوشی و نظام عصبی حاکم بر رشد و تحول حواس علی‌رغم داشتن حواس کاملاً سالم در تشخیص ظرافت‌های که عمدتاً بر توانمندی‌های شناختی استوار است، کنش‌های کندی دارند.

۳- ضعف در یادگیری ضمنی: بسیاری از آموخته‌های بشری حاصل یادگیری ضمنی و غیر مستقیم می‌باشد، ولی این دانش‌آموزان به علت ضعف محسوس در یادگیری ضمنی بایستی با قرار دادن عناصر و محرک‌های آموزشی در حوزهی مستقیم حواس تحت تعلیم و تربیت قرار گیرند.

۴- ضعف در مهارت‌های کلامی: این دانش‌آموزان عموماً در مهارت‌های کلامی با ضعف یا کندی مواجه هستند و در مقایسه با سایر همسالان نمی‌توانند با صراحت و سلامت مورد انتظار مکثات درونی خود را بیان نموده و تشریح نمایند لذا همواره بیش از دیگران نیازمند صبر و حوصله و چهره متبسم و محبت آمیز مربیان و معلمان هستند.

۵- محدودیت در تفکر و حافظه: این دانش‌آموزان دیرتر از همسالان خویش از مرحله تفکر عینی به تفکر انتزاعی قدم می‌گذارند و همچنین آنان عموماً از نظر حفظ و به خاطر

می‌کنند، اغلب تمرکز و دقت پایینی داشته و در برداشتن اطلاعات مشکلات اساسی دارند. این کودکان نه دارای هوش عادی و نه دچار عقب ماندگی ذهنی اند، بلکه در موز این دو گروه قرار دارند.

تعریف پیشرفت تحصیلی: سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدف های آموزشی و از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در این باره که آیا فعالیت‌های آموزشی معلم و کوشش‌های یادگیری دانش‌آموزان به نتایج مطلوب انجامیده و به چه میزان؟!

آموزش‌های ترمیمی: آن دسته از برنامه های آموزشی که بر مبنای نقاط ضعف دانش‌آموزان دیرآموز طراحی شده و هدف آن جبران کمبود های آموزشی قبل از دبستان و تقویت پیش نیازهای خواندن نوشتن و ریاضیات می‌باشد.

شناسایی دانش‌آموزان دیرآموز:

۱- دانش‌آموزانی که به علت محدودیت‌های محیطی (خانوادگی، فرهنگی، اجتماعی) دچار محدودیت‌های شناختی گردیده که این محدودیت در نتایج آزمون هوش بارز و در نهایت به عنوان دانش‌آموزان دیرآموز تشخیص داده می‌شوند. این گروه از دانش‌آموزان با قرار گرفتن در محیط مطلوب آموزشی و جبران محدودیت‌های اولیه می‌توانند در ارزیابی‌های بعدی به احتمال زیاد در طبقه متوسط قرار بگیرند.

۲- دانش‌آموزانی که علی‌رغم داشتن امکانات محیطی مطلوب

- معلم باید اصول اصلی کار با این کودکان را بداند که عبارت است از:
- معلم باید ویژگی‌های فردی کودک را در نظر بگیرد.
- معلم باید در کلاس به کودک کمک کند تا در اندازه و سطح خودش آموزش ببیند.
- مطالب درسی باید بیشتر تکرار شود و مدت زمان یادگیری و آموزش درس جدید با فاصله بیشتر برنامه‌ریزی شود. مدتی که طول می‌کشد تا یک کودک دیرآموز همانند یک کودک عادی یک سال درسی را به پایان برساند، یک سال و نیم است.
- کودک دیرآموز احتیاج به انگیزه برای تمرین (مشق و تکلیف) دارد. اما تمام این روش‌های انگیزشی به یک نوع نیستند و آموزگار باید نوع خاصی برای آموزش به کودک به کار بندد.
- آموزگار برای تدریس از مسائل عینی و محسوس کمک بطلبد تا بتواند موقعیت آموزشی محسوسی را برای او فراهم کند.
- کودک دیرآموز برای رسیدن به ایده آل‌های آموزشی نیاز به تحسین و تشویق دارد. از قبیل: جایز متفرقه، ستاره روی دفتر، یک اسباب بازی، نوشتن نامش با گچ رنگی و خلاصه تحریک کردن علاقه هایش.
- آموزگار باید به کودک کمک کند تا به فعالیت‌هایش به عنوان یک چیز با ارزش بنگرد و هر فعالیت و تلاش کودک در ارتباط

۹- پدیده دیرآموزی و فراموشی سریع. از خصوصیات بارز این دانش‌آموزان دیر آموختن و فراموش کردن سریع آموخته هاست. بنابراین در آموزش این قبیل دانش‌آموزان باید ضمن تکرار و بازآموزی مکرر فعالیت‌های خارج از کلاس نیز با فعالیت‌های کلاسی ارتباط داشته باشد.

۱۰- وجود اختلالات رفتاری: عده زیادی از این دانش‌آموزان به علت مشکلات شناختی و عاطفی مبتلا به اختلالات رفتاری از قبیل پرخاشگری، بیش فعالی، افسردگی، اضطراب جدایی از مادر و غیره هستند، که بایستی در این مورد ضمن اهمیت دادن به امر مشاوره و آموزش خانواده جهت همسو و همگام کردن والدین با فعالیت‌های تربیتی آموزشگاه از شیوه‌های متعدد اصلاح و تغییر رفتار استفاده نمود.

ویژگی‌های شناختی دانش‌آموزان دیرآموز:

- در درک مفاهیم یادگیری مطالب، کندتر از متوسط شاگردان کلاس هستند.
- در تشخیص روابط پیچیده ضعیف اند.
- از درک مفاهیم انتزاعی عاجزند.
- برای یادگیری مطالب درسی به تمرین بیشتری نیاز دارند.
- دامنه معلومات عمومی آنان نسبت به همسالان خود محدودتر است.
- نسبت به همسالان خود خزانه لغات محدودتری دارند و

عادی بیشتری حاصل نکرد و پهره‌ای نبرد، باید او را به یک کلاس ویژه کودکان استثنائی انتقال داد.

سازگاری تحصیلی:

برای کودکان دیرآموزی که در کلاس‌های عادی مشغول به تحصیل هستند برنامه‌هایی را جهت سازگاری تحصیلی باید رعایت و اجرا کرد از جمله:

- تأخیر در تکلیف مدرسه و توجه بیشتر و اهمیت بیشتر برآموزش پیش دبستانی
- توجه مکرر و مداوم در مدرسه
- تکرار مراحل آموزشی
- تکرار نشست‌ها با خانواده کودکان
- نیاز به معلم کمکی (خصوصی) در صورت لزوم در منزل

آموزش کودکان دیرآموز

آموزش به کودکان دیرآموز مانند آموزش به کودکانی است که نارس در رشد عقلی یا تجربی هستند و کودکان دیرآموز می‌توانند یاد بگیرند به شرط آن که معلم تعهدها و برنامه های زیر را به کار ببرد:

- به کار بردن واحدهای کوچک‌تر در آموزش.
- به کار بردن تعالیم عینی و محسوس استفاده از حواس مختلف بینایی، شنوایی، لامسه بویایی.

توصیه‌ها را به کار می‌بندند.

- فراهم کردن شرایط برای تجربه بیشتر.

نتیجه گیری:

اولین قدم در مورد کودکان دیرآموز: باید به دور از هر نگرش و تعصب منفی باشد زیرا دیرآموزان متعلق به جامعه‌ای عادی هستند و استثنائی تلقی نمی‌شوند. اگر یک کودک دیرآموز در نظام آموزشی تعلیم درستی نبیند با پرچسب استثنائی وارد مراکز ویژه می‌شود و نشانه‌ی ضعف در کارآمدی نظام آموزشی است.

منابع:

- ۱- روانشناسی کودکان و نوجوانان استثنائی، دکتر بهروز میلانی فر، نشر قومی
- ۲- کودکان استثنائی، محمود پاکزاد، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد
- ۳- مقدمه‌ای بر روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی، دکتر افروز، دانشگاه تهران
- ۴- آموزش و پرورش تلفیقی دانش‌آموزان دیرآموز، مولفین: محمدرضا تات، آیس هوسپان پژوهشکده کودکان استثنائی
- ۵- روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی، تألیف دکتر مریم سیف نراقی و دکتر عزت الله نادری، انتشارات ارسباران
- ۶- مقاله بررسی عوامل مرتبط با مشکلات آموزشی دانش‌آموزان دیرآموز، نویسندگان: محمود قاسمیان و قریبا پهلادین گوهری(۱۳۹۲)

در قرن اخیر از سواد رسانه‌ای به عنوان سواد جدید یاد می‌شود که توانایی در زمینه‌های دسترسی، تحلیل و ارزیابی، برقراری ارتباط با پیام‌های رسانه‌ای در اشکال مختلف و تفکر انتقادی را شامل می‌شود. با توجه به زندگی در عصر اینترنت و استفاده روزافزون جوانان از این رسانه تعاملی و از سوی افزایش آسیب‌های اجتماعی اینترنت محور و با عنایت به نتایج تحقیق سواد رسانه‌ای می‌تواند نقش مؤثری در کاهش این نوع آسیب‌ها و استفاده نفاذانه و هوشمندانه از اینترنت را داشته باشد. امروزه زندگی ما به رسانه‌ها وابسته است به گونه‌ای که ما امروزه در یک جهان رسانه‌ای شده زندگی می‌کنیم. در عصر کنونی رسانه‌ها به طور ویژه رسانه‌های تعاملی جایگاه مهمی را به خود اختصاص دادند. این رسانه‌ها در بین نوجوانان و جوانان جذابیت خاصی دارند به گونه‌ای که بگوئیم زندگی بسیاری از این گروه سنی به رسانه‌ها و به ویژه رسانه‌های تعاملی پیوند خورده است. بزرگراه‌های ارتباطی و گسترش فضای مجازی با همه امیدها برای تسریع و بهبود ارتباط انسان‌ها در سطوح محلی ملی و بین‌المللی مدتها است که از راه رسیده است. فناوری‌های جدید اطلاعاتی و ارتباطی جنبش جهانی در حوزه ارتباطات و انتقال محتوا و پیام‌های ارتباطی در سریع‌ترین زمان ممکن به وجود آوردند. از سویی هم این فناوری‌های جدید باعث تسهیل انجام خلاف قانون و رشد جرایم با استفاده از شیوه‌های جدید شدند. رشد سریع در استفاده از اینترنت در سال‌های اخیر بسیاری از فعالیت‌ها و مشکلات مرتبط با اینترنت از جمله تبلیغات

نژادپرستی، تبلیغات ضد مذهبی، امپریالیسم خبری و اطلاعاتی، تقلب و سوءاستفاده‌های مالی و تجاری، پولشویی و افزایش استفاده از تجارت الکترونیک و انتقال پول را سرعت بخشیده است. مؤثرترین راه برای کاهش آسیب‌های اجتماعی ناشی از فضای مجازی و رسانه‌ها در تصویب قوانین، کسب آموزش‌های تخصصی و امنیتی استفاده از اینترنت و در مجموع ارتقای سطح سواد رسانه‌ای می‌باشد. سواد رسانه‌ای مهارتی است که لازم است جوانان در کنار استفاده از رسانه‌ها به خصوص اینترنت به عنوان یک رسانه تعاملی به آن مجهز شوند. استفاده از رسانه‌ها بدون داشتن سواد رسانه‌ای می‌تواند با اثرات نامطلوبی همراه باشد به ویژه آنکه با فاصله اطلاعاتی و مهارتی بین جوانان با والدین از یک سو و تنوع و تخصصی شدن از رسانه‌های جدید لزوم ارتقای مهارت‌های سواد رسانه‌ای دوجندان می‌شود. سواد رسانه می‌تواند همچون یک ناظر هوشمند و درونی شده رژیم مصرف رسانه‌ای جوانان را تنظیم کند.

معنای نظری تعریف سواد رسانه‌ای:

سازمان‌ها و موسساتی که در زمینه سواد رسانه‌ای فعالیت می‌کنند مانند یونسکو و کمیسیون اروپایی و پارلمان اروپایی، به نظر می‌رسد درباره چهار زمینه در خصوص مهارت‌های رسانه‌های مورد نیاز سواد رسانه‌ای توافق دارند.

مرتبط با سواد رسانه‌ای می‌توان در توانایی در ۴ زمینه (دسترسی تحلیل کردن ارزیابی و تولید) خلاصه شود. همه این مهارت‌های

شعاع و اساسی نوع سواد برآمده ما دارد و به صورت مستقلی به استفاده از تلویزیون، ویدیو، بازی‌های الکترونیکی، فیلم‌ها و دیگر رسانه‌ها می‌پردازد و میزان یعنی مدت زمان مصرف را کاهش می‌دهد. مرحله دوم این مرحله شامل یادگیری مهارت‌های ویژه نمایشی انتقادی، یادگیری با هدف تحلیل و پرسیدن این سوال که این قالب چگونه ساخته شده است و چه چیزهایی ممکن است حذف شده باشد. مهارت‌های نمایشی انتقادی بهترین گواش علمی برای فعالیت‌های گروهی با کلاسی در آموزش سواد رسانه‌ای در خصوص آفرینش پیام‌های رسانه‌ای می‌باشد. سومین مرحله توجه مخاطب به جنبه‌های نامحسوس‌تر رسانه‌ای توجه می‌کند و مخاطب به پرسش‌ها و موضوع‌های عمیقی مانند چه کسی پیام‌های رسانه‌ای را می‌سازد؟ چه هدفی با فرستادن پیام دنبال می‌شود؟ چه کسی از ارسال پیام سود می‌برد و چه کسی ضرر می‌کند؟ می‌پردازد.

آنچه در این لایحه اهمیت دارد شناخت حقایق و جنبه‌هایی از پیام است که حذف شده است. به عبارت دیگر متن از سوی مخاطب در گرو شناسایی ابعاد جاف‌فاندی پیام است. این بعد از سواد رسانه‌ای اهمیت دارد که هایلز از آن با عنوان فهم سطح بالاتر یاد می‌کند. از نظر هایلز این جنبه از سواد رسانه‌ای توانایی پیش بینی کننده قوی برای شناسایی نیازها و انتظارات مخاطبان فراهم می‌آورد.

سواد رسانه‌ای و آسیب‌های اجتماعی:

رسانه‌ها در کنار کارکردهای مثبتی که دارند، آسیب‌هایی را هم به دنبال خود ایجاد می‌کنند. اما این آسیب‌ها، راه حل‌های فردی و جمعی دارد. رسانه‌های نوین در خانواده قدرت مشارکت

اهمیت سواد رسانه‌ای در دنیای رسانه‌ای امروز:

زمانی که اجتماع به سمت پیچیدگی می‌رود افراد باید با فرهنگ‌تر و باسوادتر شوند. کسی هم که در چنین شرایطی می‌تواند سیستم موجود را تحلیل کند به سمت تنش و آسیب می‌رود. در ایران مشکل اجتماعی که وجود دارد این است که برخی از مردم به اندازه کافی فرهنگ شناخت سیستم را ندارند. برای مثال سواد تاریخی و جهانی ما اندک است و خیلی‌ها نمی‌دانند که در دنیا چه می‌گذرد و کمتر کسی بیش از فعالیتی که در آن است اطلاعات دارد.

در واقع هر کس در رشته کاری خودش فعالیت می‌کند. اینجاست که یک ضرورت برای بالا بردن فرهنگ جامعه احساس می‌شود. خبری به افراد داده می‌شود ولی الان مسئله خیلی فرق کرده به گونه‌ای که سیستم‌های ارتباطات و رابطه این سیستم‌ها پیچیده‌تر شدند. آمار حاکی از آن است که فیسبوک ۶۰۰ میلیون عضو دارد و مونوهای جستجوگر یا هو گوگل در روز میلیاردها جستجو را انجام می‌دهند. ویکی پدیا هم در حدود ۲۸۰ زبان مختلف دارد که هر ماه حدود ۴۰۰ میلیون نفر کاربر دارد بنابراین میتوان دریافت که ارتباطات از نظر معنایی چقدر تغییر پیدا کرده است. به همین دلایل ما نیز نیاز داریم که نسبت به دنیای ارتباطات و ابزارهای ارتباطی شناخت پیدا کنیم.

و در نهایت یکی از بسترهای رشد سواد رسانه‌ای می‌تواند در مدارس و از طریق کادر مدرسه و البته معلم صورت پذیرد.

استرس و اضطراب، مسئله این است

توسعه‌دهنده آموزش
کارشناسی آموزش ابتدایی

نویسنده: فاطمه خورشید اخلاقی
کارشناسی آموزش ابتدایی

منابع:

www.drkarbalaee.com

drdr.ir

www.banikandishan.com

darmanakade.com

zehnaraclinic.com

Zoomlife.ir

«خاتم مری» را «کتاب کار معلمان و مربیان» و «کتاب کار مادران و همسران جوان» قلمداد کرد.

آشنایی با راوی و محتوای کتاب

سعیده صدیق‌زاده، متولد ۱۳۳۳ و اهل مشهد است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی و راه اندازی امور تربیتی در مدارس، در جایگاه مربی پرورشی باری از نهادهای ساختن فرهنگ انقلاب را در میان دانش‌آموزان بر دوش می‌گیرد.

خاطرات صدیق‌زاده به دو دوره قبل از مری پرورشی شدن و بعد از آن تقسیم می‌شود. دوره قبل از مری‌شدن، شامل خاطرات زندگی شخصی و خانوادگی راوی است. وی در بخش دوم کتاب خاطرات خود را از فعالیت‌های پرورشی در نه مدرسه روایت کرده و به فراز و فرودهای امور تربیتی در مدارس پرداخته است. وی معتقد است: «آنچه که در امور تربیتی مهم است و باید به کار گرفته شود، عدم بکارگیری یک روش تربیتی در دو مدرسه است و هیچ دو مدرسه‌ای نباید از یک روش تربیتی برای دانش‌آموزان استفاده کنند. همان‌گونه که انسان‌ها مثل یکدیگر نیستند، هر مدرسه نیاز به یک طرح، برنامه و روش خود دارد و مربیان تربیتی باید به آن توجه ویژه داشته باشند».

او اکنون بازنشسته شده است، اما به قول خودش هنوز بازایستاده است؛ قلبش برای فرزندان این سرزمین می‌تپد، به مدارس مختلف سر می‌زند و برای مربیان تازه در راه گنجینه‌ای از تجارب و آموزه‌ها دارد.

سپهر سعادت

کارشناس آموزش ابتدایی

نسبت به او دارد، می‌تواند تسلیم‌پذیر، رزمنازهای چون مرد، عدم محبت، عدم توجه، غفلت، جدی نگرفتن، گوش ندادن، عدم احترام، تمسخر، سرزنش، تهدید، مقایسه، توجه به نکات منفی، انتظارات بیش‌ازحد و بدرفتاری باعث کاهش عزت‌نفس در کودک می‌شود. از طرف دیگر رفتارهایی چون پذیرش، احترام، محبت، توجه، جدی گرفتن، احساس تعلق، تشویق، حمایت، تحسین، احساس ایمنی و انتظار مناسب موجب افزایش عزت‌نفس در کودک می‌شود.

۲- برای ایجاد احساس مسئولیت:

• تشویق کنیم تا ارتباط سالم اجتماعی با دوستان و اطرافیان برقرار کنند

• فرصت‌هایی را فراهم نماییم تا تجارب، توانایی‌ها و موفقیت‌هایشان را با هم در میان بگذارند

• با واگذاری تدریجی فعالیت‌ها، احساس مسئولیت و تعهد را در آن‌ها پرورش دهیم

۳- برای ایجاد احساس پذیرش و محبت:

• از مقایسه‌ی او با دیگران پرهیزیم و او را به‌عنوان یک فرد بی‌تغییر و منحصره‌فرد نگاه کنیم

• بدون قید و شرط او را بپذیریم تا احساس درونی را در آن‌ها تقویت کنیم

• کمک کنیم تا خود را قبول داشته و به خود اعتقاد پیدا کنند و احساس ایمنی را در آن‌ها پرورش دهیم

- نسبت به پیشرفت‌هایش افتخار می‌کند
- به چالش‌های جدید، مشاغل تازه و... روی می‌آورد
- دامنه وسیعی از هیجان‌ها و احساس‌ها را نشان می‌دهد
- ناکامی را به‌راحتی تحمل می‌کند
- دیگران را به‌راحتی تحت تأثیر قرار می‌دهد

عوامل کاهش‌دهنده عزت‌نفس و خودباوری:

- بیش‌از "گناه‌ها" بر "باید‌های خودمان" تأکید داشته باشیم
- احساس و عواطف خودمان را همواره واقعی تصور نموده و از پذیرش انتقاد بیم داشته باشیم
- زمینه‌های منفی خودمان را بزرگ دانسته و در عوض جنبه‌های مثبت مان را کم‌اهمیت تلقی نماییم
- به‌خاطر هر عملکردی به خودمان برجسب بزنیم. برجسب زدن فرایندی است که با سرزنش و ملامت خود همراه است. "همیشه عامل عدم موفقیت‌هایمان خودمان هستیم"
- داشتن اندیشه "همه یا هیچ" یعنی وقتی نمی‌توانیم فعالیت‌هایی را به‌درستی و کامل به نتیجه برسانیم خود را شکست‌خورده بدانیم
- به نظرات دیگران اهمیت افراطی داشته و سعی در برآوردن همه آن‌ها داشته باشیم

- در بعضی از امور کارهایی را برایشان انجام دهیم که نیازها و علائق آن‌ها را تأمین نماید
- واگذاری مسئولیت به فرزندان
- احترام گذاشتن به وسایل اختصاصی آنان مثل اتاق و وسایل و...
- کمک به فرزندانمان تا از فرایند تصمیم‌گیری خویش آگاهی پیدا کنند
- احترام به توانمندی و خودباوری آنان، در هر حدی که باشد

برای ایجاد عزت نفس در فرزندان بهتر است به آن‌ها کمک نماییم تا بیاموزند که:

۱- هیچ انسانی شبیه دیگری نیست؛ هیچکدام از انسان‌ها درطول تاریخ شبیه هم نبوده و نخواهند بود و به خود بگویند: "هیچ‌کس شبیه من نیست، من آن‌چه را که هستم دوست دارم و احساس خوبی نسبت به خود دارم."

۲- به خودشناسی برسند: نقاط ضعف و قوت خود را منطبق با واقعیات بشناسند و با شناختن خود، خود را بهتر درک کرده و بپذیرند.

۳- محدودیت‌ها و توانمندی‌های خود را بپذیرند: نقاط ضعف خود را بدون نگرانی و ناراحتی بپذیرفته و از آن‌ها احساس گناه و شرمساری نکنند؛ چون هیچ فردی نتواند انسان کامل و به‌همه‌چیز دانا و به همه کاری توانا باشد و با آگاهی و پذیرش

در زندگی مدرن امروزی و با گسترش دغدغه‌های فردی و اجتماعی افراد، نیاز آن‌ها با هر نقش و موقعیت اجتماعی به دستاوردهای علم روانشناسی افزایش پیدا کرده است.

از جمله مولفه‌های مورد بحث و کاربردی در تعیین هدف و کسب موفقیت عنصر انگیزه است.

واژه انگیزه، به معنای آمال، نیازها، آرزوها و آن چه را که انسان می‌خواهد یا نیرویی است که در درون افراد در حال حرکت است.

این روندی است که برای تحریک کردن افراد به جهت دستیابی به اهداف، اقداماتی را انجام می‌دهند.

در زمینه اهداف، عوامل روانی باعث تحریک رفتاری افراد می‌شود.

انواع انگیزه در روانشناسی:

۱. درونی

۲. بیرونی

۱- **انگیزه تشویقی:** این انگیزه بر اساس جایزه و تشویق است. از قوی‌ترین انگیزه‌ها و کارآمدترین هاست. والدین و معلمان در امر تربیت از این شیوه بهره می‌گیرند.

۲- **انگیزه اجتنابی:** بر خلاف انگیزه تشویقی، این نوع انگیزه بر اساس تنبیه و ترس است و مورد استفاده برخی از والدین نیز قرار می‌گیرد.

این نوع انگیزه در اکثر مواقع از انگیزه تشویقی قوی‌تر عمل می‌کند اما بار معنایی منفی زیادی دارد و فشار زیادی را به فرد مورد نظر و دانش‌آموزان وارد می‌کند.

۳- **انگیزه خلاقانه:** انگیزه خلاقانه یکی از رایج‌ترین انواع انگیزه درونی است که منجر به انجام کارهای بسیار بزرگ و خلق آثار شگرفی در جهان شده است. خیلی از افراد توسط فطرت و ذاتشان انگیزه کافی برای انجام کاری را پیدا می‌کنند. وقتی میل شدید برای انجام یا خلق کاری را دارید در واقع تحت تاثیر انگیزه خلاقانه قرار می‌گیرید و به دنبال بهتر انجام دادن آن کار هستید.

با شناخت سه گونه کاربردی از انگیزه میتوان بیان کرد که ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان از ویژگی معلمان اثر بخش و چشم انداز مثبتی از پیشبرد فضای کلاس درس است.

ذکر این نکته نیز لازم است که معلمان خود در ابتدا باید انگیزه‌های ضروری برای افزایش مهارت و فنون تدریس در حیطه کاری خود را کسب کرده باشند، این امر سبب پیشرفت دانش‌آموزان و رضایت شغلی شخص معلم می‌شود.

معلمان خبره با کسب مهارت‌های لازم و نگرش‌های حرفه‌ای ضروری به پیشرفت دانش‌آموزان خود کمک می‌کنند و عامل پیگیری این مهارت‌ها بی‌شک انگیزه درونی افراد است.

علائم بی انگیزگی

از جمله چالش‌های معلمان با دانش‌آموزان خود عدم تمرکز و نداشتن رغبت کافی برای فعالیت درسی و کلاسی است که خود به عوامل متعدد باز می‌گردد.

از جمله مهم‌ترین علائم به صورت موردی ذکر می‌شود:

۱. ناتمام گذاشتن کارها از جمله عدم تکمیل تکالیف شبانه
۲. انتظار کمک از دیگران و عدم تلاش و توجه کافی از سمت خود دانش‌آموز
۳. به سر بردن دانشی در رویا
۴. زیر بار مسئولیت شانه خالی کردن
۵. یکنواخت بودن محیط آموزشی

۶. بی ارتباطی تکالیف با نیازهای اصلی
۷. در معرض شمات و تنبیه
۸. محرومیت از امکانات اولیه

قطعا با تغییر وضعیت‌های ناخوشایند از سوی معلم و استفاده از بهترین روش در جهت ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان بیشتر مسائل حل می‌شود.

از جمله مهم‌ترین کارها استفاده از واژگان درست توسط والدین و معلمان و عدم توهین و تحقیر و شمات می‌باشد. به دانش‌آموزان خود فرصت تجربه کردن دهیم و کمک کنیم تا از شکست‌های خود مسیر درست پیروزی را پیدا کنند.

منابع

- کتاب روانشناسی تربیتی / دکتر حسین زارع و همکاران
کتاب برانگیختن شوق یادگیری / رابرت ا
سایت‌های معتبر مطالب روانشناسی (پاکدله‌ها ، متمم و..)

در دانش آموزان

سورا شیریصدی

کارشناسی آموزش ابتدایی

در ابتدا کار خود را با این سوال آغاز می‌کنیم:

روابط اجتماعی چیست؟

انسان‌ها از زمان تولد تا آخر عمر نیازمند روابطی هستند که از طریق این رابطه‌ها به آن‌ها کمک شود، کمک کنند، احساسات خود را بروز داده و مورد علاقه دیگران قرار بگیرند و هزاران نیاز و تعامل و گزینه که جز با وجود ارتباط با دیگری این خواسته‌ها برآورده نمی‌شوند و به صورت خلا و آسیب زبستی در انسان می‌ماند و ریشه هزاران بیماری روحی و روانی فرد می‌شود.

پس در اینجا به این موضوع پی می‌بریم که انسان ذاتا اجتماعی و مدنی بالطبع است و به روابط اجتماعی نیازمند. که حتی اهمیت این موضوع به حدی والا است که از قرآن کریم نیز

مستفاد می‌شود و خدوند متعال در سوره مبارکه حجرات آیه ۱۲ می‌فرماید:

یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر و انثی و جعلناکم شعوبا و قبایلا لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقیکم

ای مردم! شما را از مردی و زنی آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا به این وسیله یکدیگر را بازشناسید (نه اینکه به این وسیله بر یکدیگر تفاخر کنید) همانا گرمی‌ترین شما نزد خداوند متقی‌ترین شماست.

و یا در کتاب مکرم نهج البلاغه امیر مومنان علی(علیه السلام) می‌فرماید:

با مردم چنان معاشرت نمائید که اگر از دنیا رفتید بر شما بگریند و اگر زنده مانندید آرزومند دیدار شما باشند.

و حالا در اینجا قصد داریم راجع به دانش‌آموزان و مهارت ارتباط آن‌ها صحبت به عمل بیاوریم.

البته باید به این موضوع هم عنایت فراوان داشته باشیم که از زمان شروع بیماری و قبح کرونا و تعطیلی مدارس و بسیاری از مکان های عمومی... معاشرتی دانش‌آموزانمان در انزوا رفته و فقط ارتباط را به داخل گوشی و لب تاپ و ... خود برده اند. که این خود آسیب و ضربه‌ای بزرگ برای جامعه‌ی آموزش است.

صبر بکناریم و یاد بدهیم باید انعطاف داشته باشد و هر تیپ شخصیتی کنار بیاید. صبر داشته باشد. مسئولیت اجتماعی بپذیرد و هزاران نکته دیگر.

پس معلمان و ایضا مدارس نقش بسزا و چشمگیری در آموزش و یادگیری این مهارت فوق مهم و حیاتی دارند.

«سوالات جدول»

۱- نویسنده کتاب (خوشه‌های خشم).

۲- نویسنده رمان معروف (بابا لنگ دراز).

۳- یکی از ترانه سرایان معروف معاصر ایرانی که ترانه (شد خزان) از سروده‌های اوست.

۴- نام خانوادگی اولین دختری که در ایتالیا پزشکی شد. او هم چنین در رشته جامعه‌شناسی و تعلیم و تربیت تحصیل کرد و با الگوها و روش‌های آموزشی آشنا شد و الگوهای جدید آموزشی را برای بچه‌ها به کار برد.

۵- نام خانوادگی شهیدی که سالروز شهادت ایشان در ایران، روز معلم نام‌گذاری شده است.

۶- دبیر ریاضی که در حادثه بمب‌گذاری در دفتر نخست وزیری ترور شد.

۷- نام خانوادگی دومین نخست وزیر ایران پس از انقلاب سال ۱۳۵۷ که بعد از فارغ‌التحصیلی در دانشگاه به حرفه‌ی معلمی روی آورد.

پاسخ‌ها در شماره‌ی یازدهم نشریه منتشر خواهد شد.

طراح جدول: ناطقه خوش اخلاق
کارشناسی آموزش ابتدایی

مرحوم آقای دکتر احمد صابری راد

انگشت بالا می‌گیرم تا بلکه زمان متوقف شود.

زمان زیستن کنار انسانی که شرافت و آموزه‌هایش مسیری روشن و پرانگیزه برایمان هموار کرد. در این روزهای زمستان‌زده، اندوه رفتن ناگهانی استادی گرانقدر و دلسوز بر شانه‌هایمان سنگینی می‌کند. افسوس که باید این استاد گرانمایه را به دست سرد خاک سپرد و با جای خالی‌اش به سوگ نشست. اما چه خوش که خاطرات ناب و نام جاودانه‌شان همیشه و تا ابد زنده خواهد ماند.

دانشجومعلمان پردیس زینبیه

برای انتشار مطالب خود در نشریه نبض حیات کافی است، مطالب خود را به همراه نام و نام خانوادگی، رشته و محل تحصیل خود برای سردبیر نشریه ارسال کنید.
همچنین شما می‌توانید در شبکه‌های مجازی پردیس زینبیه جدیدترین شماره‌های نشریه را دانلود و مطالعه کنید.

@nabzehayat_cfu

@nabzehayatnh

آیدی سردبیر: @N_saadati